DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA,

DE

EMORRHOIDIBUS HÆREDITARIIS,

QVAM,

AUSPICE DEO PROPITIO,

Et Consensu atque Auctoritate Gratiosæ Facultatis Medicæ

IN ALMA REGIA FRIDERICIANA,

PRÆSIDE

D. MICHAELE ALBERTI,

J. REG BORUSS. AULICO ET CONSIST. MAGDEB. CONSILIARIO,
T PHILOS. NATUR. PROFESSORE PUBL. ORDIN. ACAD. NAT. CUR.
COLLEGA, SOCIET. REG. BORUSS. SCIENT. SODALI, ETC.
FACULTATIS MEDICINÆ DECANO SPECTATISSIMO,

o Patrono, Præceptore ac Promotore suo, omni honoris cultu prosequendo,

PRO GRADU DOCTORIS

SQVE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS
DOCTORALIBUS LEGITIME IMPETRANDIS,

HORIS LOCOQVE CONSVETIS,

ANNO MDCCXXVII. D. XII. DECEMBR.

PUBLICAE AC PLACIDAE ERUDITORUM VENTILATIONI

SUBJICIET

DERICH GABRIEL MEYENBERG,

ULTZENA - LUNEBURGICUS.

ALÆ MAGDEB. LITTERIS HENDELIANIS.

PROOEMIUM.

Uod Benedictus Salvator de humanis afflictionibus quolibet die obviis *Matth. 6. v. ult.* dicit: Sufficit sua diei afflictio, & secundum Versionem: es hat ein Tag genug an seinem Ubel, aut, es ist genug, daß ein ieder Tag seine eigene Plage habe; idem sane valet de quolibet morbo: sicut enim nullus morbus sine molestia est, quam ægri aut sentiunt, aut ob certas rationes haud semper percipiunt, ita sufficit etiam suâ morbo calamitas; quilibet enim morbus specialis ac discretæ afflictionis comitatum tenet, adeo quidem, ut una alteram gravitate superet; quam ob rem impatientes ægri sæpe morbosam suam afflictionem cum alia commutare mallent, de qua minorem metuerent molestiam; quin eo usque tandem transigerent, donec levissimum, si possibi-

le esset, morbum, loco prioris nanciscerentur, qu
etiam ita tandem molestus evaderet, ut immorige
ræ tales mentes semper ab omni morbo immunes, a
liberæ vivere optarent, quia quilibet morbus pro
pria laborat afflictione; cum potius sub patienti præ
sentis morbi tolerantia homines nosse, & sub tali no
titia animum atque spem erigere debeant, quod lon
ge graviores in aliis subjectis deprehendantur ægri
tudines, a quibus hactenus misericors Deus illos li
beros servavit: quid quod præcipitata, impatiens
& nimis sensibilis suorum morborum æstimatio it
prosternit animum, atque fiduciam, ut, si talia sub
jecta in animo volvunt metum durabilioris mali
mox inde exhorreant; si vero jam plures dies, im
septimanarum decursus præterlapsi sunt, tunc no
nisi cum admiratione præteriti mali reminiscantur
& inde aliquando ad mentis, & fiduciæ erectionen
promoveantur: Inde facile liquet, quod morbi va
riis præditi sint qualitatibus, nunc bonis, alibi ma
lis, quæ in prognostica doctrina scitu perquam sun
necessariæ: quam ob rem prisci medici hanc obser
vationem multa tractarunt industria, uti Hippocra
tis & Aphorismi & Prognostici labores luculentun
perhibent testimonium: inter alias tales qualitate
annotandas, multum refert genuinos morborun
fontes, atque origines nosse, dum nonnulli morb
quoad rationem temporis, alii ratione motus, qui
dam ratione materiæ diversos agnoscunt ortus: & n
in diffusam hanc meditationem delabamur, prio
rem tantum respectum brevi disquisitione annota

bimus

bimus: videlicet discrepant morbi respectu primæ invasionis, siquidem hoc momento nituntur morbi ætatis, morbi congrui, & incongrui, & morbi consequentes; ast dantur etiam morbi, qui a prima hominis nativitate originem suam ducunt, propterea que hæreditarii dicuntur, quorum species ac seriem recensere nimis amplum efficeret laborem; quam ob rem hoc loco tantum in negotium Hæmorrhagiarum introspicere volumus, quarum singulæ ferme species interdum per nativitatem communicantur: hinc in pusionibus aliquando frequentes & ominosæ Narium Hæmorrhagiæ brevi tempore in hecticos, phthisicos, & similes, cum tabe complicatos, morbos exeuntes, observantur: similiter exempla prostant subjectorum in puerili ætate constitutorum, in quibus eruptio sanguinis e pectore contigit: neque desunt Observationes præmaturorum Mensium, ut & Mictionis Cruentæ, quin Hæmorrhoidum in puerulis, aliisque junioribus hominibus erumpentium, & decurrentium, de quibus ultimis *D. D. Præses* ex instituto in *Diss. de Hæmorrhoidibus Juniorum* egit; neque insolitarum aliarum rarioris schematis Hæmorrhagiarum mentionem injicere placet, quæ pariter hæreditariæ esse solent: & quo magis singulæ tales per hæreditatem communicatæ Hæmorrhagiæ ominosæ sunt, ita diversis qualitatibus adeo præditæ observantur, quibus semper aliquid singulare, & minus familiare proferunt: etenim ratio hæreditatis tales Hæmorrhagias ita frequentes, consuetas & familiares reddit, (quæ alias extraordinariis & inso-

litis evacuationibus annumerari merentur) ut propterea reliquæ ordinariæ excretiones in magnam delabantur anomaliam: quid quod hujus conditionis Hæmorrhagiæ non modo ante terminum reliquæ suæ invasionis invadunt, sed & frequenti sua repetitione & vehementi decursu utplurimum salutarem scopum invertunt: etenim, excepto sequiori sexu pro vita, & sanitate animali melius esset, si Hæmorrhagiæ in genere non obtingere deberent, testimonio hominum plebejorum, agrestium, & opificiariis laboribus dicatorum, qui quamdiu agili suo vitæ genere laboriosi sunt, haud facile Hæmorrhagias experiuntur, sed firma subinde fruunter sanitate; quamprimum vero hæmorrhagicis moliminibus & successibus subjiciuntur, aut artificialibus sanguinis missionibus opus habent, ab ea temporis periodo eminentius & frequentius labascentis sanitatis varia Schemata experiri solent: Quidni itaque per nativitatem communicatæ tales Hæmorrhagicæ destinationes diversis subjectæ sint declinationibus, vitæ ac sanitati perquam præjudiciosis! dum sanguinis profusio haud positivè & absolutè necessaria est in sexu præcipue masculino, siquidem reliquorum excernendorum humorum evacuatio illo solenni symbolo confirmata est, quod quilibet talis excrementitius humor peculiare suum habeat organon secretorium nec non ordinarium & statum suum locum excretorium: quales conditiones ad Hæmorrhagias applicare non licet, dum sanguis sine prævia secretione excernitur, imo dum modo huc, modo illuc congeritur

ritur & ex variis corporis locis & regionibus ejiciur. Tanto magis hæreditariæ Hæmorrhagiæ justum & certum locum haud servant, sed quaquaversum circumvagantur: hinc si parentes largis Narium Hæmorrhagiis subjecti generant infantes, tunc hi varias non modo hujus, sed & alterius speciei Hæmorrhagias præmature experiri solent; id quod etiam de aliis parentum Hæmorrhagiis, aut moliminibus Hæmorrhagicis valet; dum itaque tales Hæmorrhagiæ hæreditariæ singularibus præditæ sunt qualitatibus, ita in reliqua medica illarum directione omni cautela opus est, ne eædem facile offendantur & in periculosum statum convertantur. Et ne laborem nimis amplum suscipiamus, hinc hac occasione tantum in Hæmorrhoidum disquisitione subsistere lubet, quippe quæ inter alias qualitates etiam hæreditariam dispositionem in se suscipiunt & in illa peculiarem tractationem medicam requirunt, quemadmodum etiam negotium hæmorrhoidale tota sua indole perquam sensibile existit, ita tanto magis hac qualitate instructum a levissima causa vehementer alterari potest. Quam ob rem cum Deo constituimus præsenti occasione & Inaugurali Specimine de HÆMORRHOIDIBUS HÆREDITARIIS disserere, ita tamen, ut communes hujus fluxus considerationes non pro primario nostro scopo reputemus, sed in concreto illius indolem, quando hæreditarius est, inquiramus & exponamus; cui instituto, ut ex alto divina bonitas annuat, idque prospero ad vota nostra successu

beet,

beet, id eſt, quod in limine piis flagitamus precibus.

§. I.

HÆmorrhoides *hæreditariæ* duplici reſpectu ſub disquiſitionem vocari poſſunt, primo, quando hæreditario modo *propagantur*, deinde, quando jam per hæreditatem *communicatæ* ſunt, ſive reſpectu ſubjecti & termini *a quo* & *in quo*, aut ratione *primæ* emanationis & *proximæ* communicationis & continuationis jam actu factæ. De utroque ſtatu impræſentiarum brevibus diſſerere placet; ſupponit itaque *Hæreditas* ſingularem *qualitatem* in ſubjecto *active* ad *generationem* contribuente, quæ deinde *propagatur*, deinde in nato & *genito* ſingularem illius communicatæ qualitatis *exercitationem*. Quando itaque hoc labore de Hæmorrhoidibus hæreditariis nobis ſermo erit, tunc non modo *fluentes* & ſuccedentes, ſed & *molientes* & imminentes intelligimus Hæmorrhoides: proinde de talibus Hæmorrhoidibus utriusque proſapiæ *internis* & *externis* tractamus; porro de hæmorrhoidali negotio in *maſculis* & *fœminis* agimus; præterea de Hæmorrhoidibus nunc *citius* nunc *tardius* ingruentibus ſermonem inſtituimus, quamvis *utplurimum* tales Hæmorrhoides, de quibus hoc loco diſſerimus, *congruum* termi num *anticipent*; huc etiam ſpectant Hæmorrhoides aut *ſimplices* & ſolitariæ, aut cum aliis affectibus *complicatæ* ubi multum intereſt *proceſſum* Hæmorrhoidalem cum ſuis *qualitatibus* in generantibus, ſive *parentibus* noſſe, an *regularis*, an *irregularis*, an *moderatus* & ordinatus, an immoderatus & *anomalus* exiſtat &c. *Hæreditariæ* vero vocantur illæ, de quibus *certo* conſtat, quod *ex hac* cauſa, & non ex *alia* originem traxerint, videlicet, quod a *parenti-*

rentibus in *infantes* sint translatæ hisque *connatæ*; & tales *hæreditariæ* Hæmorrhoides interdum ita *manifestæ* sunt, ut homines rerum medicarum imperiti facile illarum *dependentiam*, atque *originem* cognoscant, siquidem illarum *apparatus* & *comitatus* haud ita *absconditus* est, quin earum indoles facilius inclarescat: neque tantum hæc *hæreditas* a *parentibus*, sed & ab aliis *majoribus* derivari potest, (qualem propagationem morbi ab avo, non in filium, sed in nepotes, allegat *Riedlinus Lin. Medic. An.3. Decemb obs. 21. p. 875.* sub titulo *hæreditaria arthritidis propagatio, non quidem in filium, at in nepotes*) ut propterea falsa sit argumentatio quia in *parentibus* non *actu* fluxerunt Hæmorrhoides (licet alii *connexi* affectus & *molimina* talia *hæmorrhoidalia* præsto fuerint) ergo in natis tales processus hæmorrhoidales *hæreditaria* dispositione haud nituntur: neque porro existimandum, quod *omnes* parentes hæmorrhoidarii *tales* generent infantes, qui *actuali* Hæmorrhoidum fluxu præditi esse conspiciuntur, hinc ad hunc *consensum* antea *molimina* hæmorrhoidalia hæreditaria & connexa *alia* pathemata retulimus: quamvis etiam tales hæreditariæ Hæmorrhoides in *futuro* suo progressu facile *alias* causas impellentes sequantur, tamen ex *prima* invasione & occurrentibus tunc circumstantiis facile vicissim illarum *origo*, ex *hæreditate* proveniens, agnosci potest: Hæc disquisitio *alium* Hæmorrhoidum *altioris* omnino est indaginis, quoniam ob hanc *specialem* qualitatem processus hic hæmorrhoidalis valde *distinguitur* a reliquo *communi* Hæmorrhoidum statu: id quod in reliqua deductione demonstrandum erit: ob id *præsentis* thematis explicatio & commendatio multum *lucis* reliquæ doctrinæ, de Hæmorrhoidibus obviæ & ventilatæ, affundet: neque tamen hoc labore illum *primarium* intendimus scopum, quod hac observatione *intricatum* illud argumentum:

B quod

quod morbi per *hæreditatem* communicentur, *probare* velimus, sed citra quasdam digressiones, atque ambages *hæreditariorum* morborum *existentiam* indubiam & *certam* agnoscimus, insuperque digito tantum demonstramus, quod *hæreditariæ* dispositiones variis *excretionum* generibus & speciebus se *adsociare* soleant, quemadmodum *extraordinariæ* evacuationes, quales *plurimæ* Hæmorrhagiæ existunt, haud exemtæ sunt. Et dum alii Practici hanc observationem non ex instituto, sed tantum per *incidentem* commemorationem & nonnullis *exemplis* attigerunt, ita vix superfluus, aut inutilis hic æstimandus erit labor, quo *majoris* momenti in *genere* doctrina de morbis *hæreditariis* esse solet, & pro tali etiam communiter declaratur. In tota vero hac consideratione multam *illustrationem* impetrabit *motus* hæmorrhoidalis: dum ratio *formalis hæreditariæ* dispositionis *plus motuum* œconomiam, quam *materiarum* immutationem complectitur: unde vicissim *verum fundamentum* patescit, ex quo tales Hæmorrhoides rite & perite dirigi & tractari debent: quæ generalis & *præliminaris* animadversio & introductio quoad *titulum* præsentis laboris commendari promeruit.

§. II.

Et quo præsentis thematis *dignitatem specialiori* studio significemus, ita in præliminari tractatione aliquot momentis illam indicabimus 1) hæc consideratio ad *universam processus* Hæmorrhoidalis illustrationem pertinet quo *diversæ* illius *qualitates* agnoscantur, insuperque *variabilis* illius indoles exponatur, indeque prudens & *perita* illius directio *practica* commendetur, si enim hæc generalis qualitas hujus negotii non rite intelligitur tunc vario modo illud offendi & turbari potest: inde etiam est, cur tot *peccata ignorantiæ medicæ in Hæmorrhoidum* tractatione committantur. 2) deinde *specialis* hujus

quali

qualitatis, qua Hæmorrhoides nonnunquam per *Hæreditatem* communicantur, indoles hac deductione magis inclarescit, & quid de eadem aut *metuendum*, aut *sperandum* sit innotescit, siquidem *communis intricata* hæreditariæ dispositionis conditio *hoc* etiam morbi specimine *cognita* redditur: & sicut *omnes* affectus, quicunque a causis *subtilioribus* & *immaterialibus* oriuntur, *graviores* & contumaciores existunt, ita ex hujus observationis, & thematis tenore facile judicare licebit, quod Hæmorrhoides hæreditariæ *similium* sint qualitatum 3) porro hæc tractatio Medicum reddit *prudentem* & *attentum*, ne *tale* Hæmorrhoidum schema offendat, aut *immoderate* aggrediatur, quia valde *sensibile*, alterabile & citius in *deteriorem*, quam meliorem statum mutabile est: exinde etiam facile ad *generalem* conclusionem patet aditus, quod morbi *hæreditarii* leniter & *moderate* tractari mereantur 4) præterea hæc disquisitio *illustrat* doctrinam exquisite pathologico-practicam de *morbis ætatum*, adeoque certis quibusdam annorum periodis aut *congruis*, aut *incongruis*, quoniam *tales hæreditariæ* Hæmorrhoides utplurimum *anticipant*, propterea que incongruo temporis termino invadunt, eaque propter variis *perversis* qualitatibus stipatæ esse observantur 5) manuducit insuper hæc observatio attentum Medicum ad *solidam* cognitionem morborum, qui *motuum vitioso* & *irregulari* successu aiuntur, ut deinde in *practica* directione & applicatione haud *diu* frustraneæ *materiarum* alterationi operam impendat, indeque haud *anomalos* illos motus magis pervertat & *exacerbet*, sed cognita *vera* morbi causa, *facilius* ad scopum pertingat 6) instruit subinde hæc animadversio Medicum judiciosum, quibus *aliis* sonticis *morbosis* pathematibus cum *hæreditariis* hæmorrhoidibus *consentientibus* aut alternantibus *præoccupandis* & avertendis curam adhibere debeat, ne nimium talibus Hæmor-

rhoidibus *confidat* & ex *alia generali* negotii hæmorrhoidalis æstimatione in *hæreditariarum* hæmorrhoidum directione haud valde *securus* & negligens sit 7) & dum Hæmorrhoides, per hæreditatem communicatæ, facile in morbos *corruptos* & *complicatos* degenerant, ita *horum*, alias intricatorum, morborum *principalem* causam facile ex hac observatione enucleare & detegere, deinde vero statum causæ, in quantum in artis medicæ potestate est, scite, rite & perite tractare discit, 8) illustrat porro hæc observatio notatu dignam doctrinam de *hæreditariis* morbis, quorum *numerum hæc* morbi, aut affectus species *adauget*, ut proinde a genere ad speciem, videlicet a morborum hæreditariorum indole, ad hasce Hæmorrhoides facilior pateat argumentatio 9) & dum Hæmorrhoides non modo in *unum* subjectum ac individuum, sed ex hoc in *multa* alia, ratione lineæ *descendentis*, per hæreditatem communicantur, ita sub *qualibet* tali communicatione *sensibiliores* ac intricatiores redditæ eo magis *circumspectam* requirunt tractationem; id quod prudens artifex exinde colligere discit, quando sub *qualibet nova* propagatione, nova eademque magis *ominosa pathemata* concurrunt, 10) quoniam etiam hæreditariæ Hæmorrhoides cum *tempore* in *eodem* subjecto, aut sub *iterata* hæreditaria communicatione aliquando in plane *alia*, licet *nondum* corrupta, aut complicata morborum schemata, *immutantur*, ita judiciosus Medicus perspecto hoc *hæreditariarum* Hæmorrhagiarum processu facilius reliquorum *consequentium* morborum *fontem* agnoscit & juxta hanc notitiam e *certiori* fundamento illos morbos tractare & dirigere potest. 11) multum etiam lucis præsens tractatio affundit explicandæ observationi Hæmorrhoidum in *fœminis*, quæ, sicuti paulo magis *insolitæ* existunt, ita per hæreditatem *facilius* in iisdem provocantur, sive pater, sive mater hæmorrhoidalibus mo-

tibus

tibus fuerint expositi homines 12) denique hæc disquisitio *alias specialissimas* Hæmorrhoidum qualitates, velut subjectorum *juniorum* illustrat: quæ singula momenta pro *dignitate* & *utilitate* præsentis thematis militant, quæ propterea hac serie & peculiari animadversione commemorare placuit.

§. III.

Hæmorrhoides hæreditariæ *peculiarem* qualitatem dum continent, tamen illarum haud *specialis* occurrit mentio, unde non nisi *sparsim* & in transitu Autores illarum memoriam proferunt: non tamen propterea hæc consideratio oblivioni tradenda, aut vilipendenda est: supplebimus ea propter nostra cura, atque studio, quæ in processu hæmorrhoidali *ulterius* explicari debent & adhuc deficiunt, siquidem in *vulgari* Hæmorrhoidum tractatione multa *emendatio*, illustratio, augmentatio & explicatio necessaria est; quam huc usque variis thematibus quadantenus *D. D. Præses* præstitit & obtulit: quo itaque pro meliori illustratione & confirmatione quædam *testimonia* & *exempla Hæmorrhoidum Hæreditariarum* proferamus, ita primo loco allegamus *Hollerium*, qui *libr. 1. de morb. intern. c.55.* illarum reminiscitur, deinde *Solenander libr. 2. consf. 20.* ejusmodi Casum allegat: porro *Schenckius lib.3. de Hæmorrhoidibus obs.1.* certæ *familiæ* mentionem facit, quæ *Hæmorrhoidibus* laboravit: præterea *Rolfincius in Epit. lib.3. c. 21.* talium Hæmorrhoidum reminiscitur: præcipue *Frommannus in tr. de Hæmorrh. Part. 1. probl. 38.* hanc *Quæstionem* paucissimis tantum ventilat, *an Hæmorrhoides sint hæreditariæ*, hancque observationem cum *Solenandro* & *Schenckio* affirmat; dein idem Author *P. 1. p. 206. & p. II p 229.* similium Hæmorrhoidum memoriam affert: commemoratur etiam talis casus in *A. N. C. dec. 2. an.9. obs.124.* nec non similes Hæmorrhoides allegat illarumque existentiam tuetur, & cum nonnullis prædi-

 ctis

ctis autoribus confirmat *Franckenau in Sat. Med.* & præcipue in *Diss. de Hæmorrhoidibus*, sub vocula *Hæreditariè p m. 456. Riedlinus Linear. medic. Ann. 4. mens. Nov. obs. 21. p. 962.* de *hæreditario Hæmorrhoidum in pueris fluxu conf. Ettmüllerus Opp. Part. 1: p. 126.* ita etiam *Iudæi* Hæmorrhoides per nativitatem propagare solent, *conf. Hammer. Viridar. hist. c. 6. p. 94.* conciliandus etiam est, Celeb. *Stahlius disp. de dysenteria p. 13.* & de *hæreditaria dispositione ad diversos morbos* §. 47. *p. 32.* quibus testimoniis sub operosa & studiosa aliorum autorum & observatorum conciliatione alia plura associari possunt, interim attentis medicis, qui negotium hæmorrhoidale haud *præjudiciosis* opinionibus, & otiosis allegationibus prosequuntur, varia talia exempla Hæmorrhoidum per *ætatem teneram*, & antea per *hæreditatem* propagatarum cognita esse possunt: ex nonnullis casibus, quæ *D. D. Præsidi* in praxi & consultatione medica innotuerunt, placet bigam talium observationum hoc loco & ordine allegare: hic loci adhuc vivit juvenis quidam virilitati jam propinquus, qui a patre, Hæmorrhoidibus *cæcis* valde afflicto, genitus erat, a *teneris* annis *parco* licet hæmorrhoidali *fluxu* & successu, *multo* vero motu & *molimine* hæmorrhoidali similem *cæcum* statum Hæmorrhoidum præsentante, laborat, ita frequenti & urgente, ut quotannis pluribus vicibus talem afflictionem patiatur, quæ *rarius*; interim tamen aliquando, ad *actualem* perveniunt eruptionem: est vero in hoc subjecto status hæmorrhoidalis ita intricatus, contumax, rebellis, arduus, immoderatus & dolorosus, ut interdum internæ & externæ inflammatoriæ commotiones & consecutiones obtigerint: quam ob rem hoc individuum *exacta diætæ* ac *regiminis* ratione frui debet: huic casui brevissima tantum delineatione allegato, alium & alterum ad latus ponimus. *Pater podagricus*, nephriticus & *hæmorrhoidarius* in populosa urbe, celebri in officio constitutus cum *matre* san-

guineo

guineo-cholerici temperamenti, & largo subinde mensi-um ac *Hæmorrhoidum* fluxu prædita genuit filiam, quæ o-ctavo ætatis anno *motus* hæmorrhoidales, postea vero *prœmaturam* Mensium & *actualem* Hæmorrhoidum erup-tionem experta fuerat: hæc multas calamitates ab *irregu-lari* Hæmorrhoidum successu passa est; & dum in matri-monium transiit, peperit paucos infantes vivos, & inte-gros, multis vero Abactionibus defatigata fuit: infantes ipsi, qui ad huc superstites & jam aliquot annos circum-egerunt, varios hæmorrhoidales insultus patiuntur; unde liquet in *duplici* sexu, Hæmorrhoidum *hæreditaria-rum* existentiam veram, *certam*, & expertam esse; dein-de *posteriori* hoc casu confirmatur *duplicata* talium Hæ-morrhoidum propagatio, videlicet a parentibus in in-fantes, ab iis in nepotes, quales casus proinde omnibus assiduis & *attentis* observatoribus innotescunt, vicissim vero *totum* processum hæmorrhoidalem admodum il-lustrant.

§. IV.

Proxima nunc excipit in præsentis thematis expli-catione occupatio, ut *Historiam* illius tradamus & ipsa ac *diversarum* circumstantiarum, variorumque signo-rum commemoratione harum Hæmorrhoidum *specificam* differentiam significemus; quam ob rem mox quasdam qualitates in *Subjectis*, ad hoc negotium idoneis, recen-sebimus, & quidem primo in *subjectis*, *a quibus* tales Hæ-morrhoides *hæreditario* modo propagantur: hæc aut *a-ctuali* fluxu Hæmorrhoidum sunt prædita, aut *moliminibus* tantum hæmorrhoidalibus laborant: quoad utramque tamen circumstantiam sciendum, quod si ille, videlicet fluxus in aliquo subjecto *moderate*, leniter, facile, & *pla-cide* succedit, tunc *non facile* hæreditaria illius propagatio expectanda veniat, quod si etiam hæc, nimirum *molimi-na* hæmorrhoidalia fuerint *mitiora* & *breviora*, dehinc

in

in *facilem* & *lenem fluxum* abierint, tunc neque ab his facile *similis communicatio* per modum *hæreditatis* expectanda veniat; inde fluit, quod *peculiares* qualitates in hoc negotio hæmorrhoidali adesse debeant, si *translatio* talis Hæmorrhoidum hæreditaria contingere & solet & potest, videlicet quando subjecta quædam *frequenti*, *largo* *immodico*, *doloroso*, *anomalo* & valde *affligente* fluxu & conatu hæmorrhoidali laborant, tunc ab *his* in *infante* facilius transfertur processus *hæmorrhoidalis*, porro sive Pater, & Mater *simul*, sive *unicum* tale subjectum fueri tali qualitate, & gradu negotii hæmorrhoidalis præditum tunc ab utrisque *propagari* possunt, imo etiam solent *Hæmorrhoides*: præterea Parentes generantes interdum neque *proximo* gradu, neque ipso *actu* Hæmorrhoidarii esse debent, si in *natos* per *hæreditatem* negotium Hæmorrhoidum transferri debet; etenim pater potest esse *Hypochondriacus*, *Nephriticus*, *Ischiadicus*, *Ischiadico-Arthriticus*, *Podagricus*, *Colico-Hypochondriacus*, mater vero *Hysterica*, *Arthritica*, *Nephritica*, *Podagrica* &c. tunc a talibus subjectis *prima contentio* hæmorrhoidalis in infantes deferri & propagari potest. Eo facilius vero hæc propagatio succedit, si Parentes *generantes* a parentibus hæmorrhoidariis descenderunt aut si *avus*, & *avia* Hæmorrhoides actu fluentes subierunt, *pater* & *mater* vero tanquam horum nati *aliis* morbis, cum *Hæmorrhoidibus* tamen *consentientibus*, & ex *Hæmorrhoidibus* per hæreditatem a patre patris & matre matris communicatis, laborarunt, hinc *nepos* affectum sui avi, suæ *aviæ* experitur, ut tali modo Hæmorrhoides fluentes *saltum* committant & per *majores* in *minores* transeant; interea tamen totus talium Hæmorrhoidum status *hæreditarius* existit: Quod si etiam parentes *talibus* qualitatibus, ad *Hæmorrhoidum* negotium pertinentibus, præditi morosioris, pertinacioris, & in *imaginationis* affecti

atqu

atque virtute *operosioris* fuerint animi, tunc ab iisdem *facilius* motus hæmorrhoidales in natales *propagantur:* quando porro in ejusmodi parentibus *prædictæ* qualitates hæmorrhoidales, per *incongruas Regiminis*, *Curationis*, & *Diætæ* tractationes *exacerbatæ* fuerunt, tunc *idem* hæmorrhoidale negotium ab iisdem facilius per *hæreditatem* in infantes communicatur: in quibuscunque parentibus motus hæmorrhoidales magis *coacte* provocati, quam *sponte* nati, imo subinde per *similes* causas conservati, augmentati & perturbati fuere, ab illis *corruptum* hæmorrhoidale schema facilius in posteros propagatur: seorsim vero hoc loco notamus, quod *hæreditaria* hæc negotii hæmorrhoidalis translatio facile etiam a *talibus* parentibus contingat, qui *frequentiori* usu *Aloëtica*, inprimis cruda & larga ingerunt, quæ alioquin *immoderate* vias hæmorrhoidales afficiunt: in quibus Parentibus *liber* & *salutaris* Hæmorrhoidum fluxus, aut *suppressus*, aut *perturbatus* & in alia gravia morborum schemata *conversus* fuit, in illis *processus* hæmorrhoidalis iterum facile *hæreditario* modo in infantes transfertur: in quibuscunque parentibus hæmorrhoidale negotium per *multos* nunc annos duravit, aut per multas *familias consanguineas connexum* est, ab iisdem illud in infantes facilius *hæreditaria* communicatione defertur; quippe quæ variæ qualitates atque circumstantiæ in subjectis, unde hæmorrhoidales motus propagari possunt, obviæ, ad historicum præsentis observationis conspectum pertinent.

§. V.

Quod vero proxime attinet conditiones *Subjectorum*, *in quæ* hoc schema motuum hæmorrhoidalium *propagatur*, tunc illa de *discrepante* participant *Temperamento*, licet in *simplici* hæmorrhoidali tramite & specimine subjecta *certo* temperamento instructa esse observentur; hinc quidam homines hæmorrhoidales conatus per

hæreditatem experiuntur, qui alioquin *nullam specialem* inclinationem in eosdem subeunt: unde inclarescit, quod hæc Hæmorrhoidum qualitas *consuetum* modum ac *ordinem* transgrediatur: inde etiam est, quod subjecta *cujuslibet Sexus* ad *tales* Hæmorrhoides suscipiendas, *æquali* facultate apta existant: quid quod *Hæreditarius* Hæmorrhoidum status haud *certam* & specialem *ætatis* periodum advertit, siquidem *motus* tales Hæmorrhoidales mox in *tenera*, adeoque *insolita*, se sistunt ætate, quamvis alioquin *liber* & familiaris Hæmorrhoidum status *certæ* ætati *proprius* esse deprehendatur; propterea talia subjecta præter solitum & *animo* & *corpore sensibilia* existunt, ut facile in *primis regionibus* & Hæmorrhoidalium locorum *confiniis* insoliti motus *spastici*, colici, angentes, excretionem *alvi* & *urinæ* turbantes & alterantes oboriantur: quodsi etiam subjecta per rationem Temperamenti *communi* quodam respectu & attributo ad Hæmorrhoides suscipiendas *prona* & apta fuerint; tunc *totus* processus hæmorrhoidalis tanto citius anticipat, tantoque *acerbius* cruciat & affligit: observatur præterea in talibus subjectis *major proclivitas* tam ad *colligendum* sanguinem, quam ad *alvinam* excretionem *vario* modo urgendam: porro talia subjecta a *teneris* præter *solitum* non modo variis *morbidis* afflictionibus obnoxia redduntur, sed & diversa *insolita* morborum specimina experiuntur, adeoque hoc modo *distinctis* qualitatibus instructa conspiciuntur: in talibus subjectis etiam a *tenera* ætate insolitæ *alvi* frequentiores *acres* fluxiones obtingunt, quæ in locis *hæmorrhoidalibus* varias ominosas molestias *ardentes*, prurientes & *tenesmodeas* causantur, adeoque humorum largiorem *affluxum in has* regiones & vicinitates provocant; quid quod in *aliquibus* sub tali *tenera* ætate variæ *efflorescentiæ* miliares, pustulosæ, aut protuberantiæ, *cæcum* hæmorrhoidum statum præsentantes, occurrunt,

runt, quæ consequentem *actualem* fluxum aliquando *antecedunt*, interea *dolorosicas* magnas calamitates afferunt: interdum talia subjecta a *teneris* insolitas alvi *retentiones stricturas*, cum *tenesmo* conjunctas, experiuntur, quæ simul in locis hæmorrhoidalibus magnum *ardorem* caussantur; quando talia subjecta *præmaturis* affectibus *Nephriticis* & *Vesicæ Calculo* afflicta observantur, quæ cum *colicis* doloribus, *alvi* perturbationibus, stricturis, tenesmis &c. alternant, aut coincidunt: hæc subjecta porro in *locis* hæmorrhoidalibus adeo *sensibilia* existunt, ut *levis* caussa aut *insolitum* alvi fluxum *immodicum* provocare, aut suspectam illius *obstipationem* excitare queat; quare in iisdem *laxantia* remedia satis *potenter* operantur, *purgantia* vero utplurimum *perniciosam* habent efficaciam; idem etiam valet de *Urinæ* excretione, in quo diureseos negotio eadem subjecta admodum *sensibilia* existunt: unde utplurimum *incongrui* quidam morbi *urinarias* vias corripiunt & prædictis ominosis *Nephriticis* affectibus ansam præbent: hæc subjecta quibus per *Hæreditatem* Hæmorrhoides communicantur, ob *multiplicem* arduam talem alterationem in negotio *nutritionis* valde impediuntur & turbantur, adeo, ut ad singularem corporis *firmitatem* & *proceritatem haud* pertingant, sed ex parte ipso suo corpore *teneriora* permaneant: & quemadmodum *omnes* morbi hæreditarii *peculiarem* animi impatientiam, ac immoderatam qualitatem in *consensum* ducunt, ita idem in *hæmorrhoidariis* talibus subjectis evenit: denique in hisce subjectis per *totum* ferme vitæ suæ tractum diversi *connexi* affectus corripiunt, qui *motum* & *excretionem sanguinis* concernunt, unde dehinc morbi plane *corrupti* & in indole sua *pertinaces* atque refractarii generantur: quales qualitates, hactenus recensitæ, in ejusmodi subjectis per attentam observationem annotatæ &

in

in hiſtorica præſentis conſiderationis explicatione conciliandæ ſunt.

§. VI.

In *hiſtorica* Hæmorrhoidum *Hæreditariarum* commemoratione notandum eſt, quod hic proceſſus hæmorrhoidalis *mature* inchoet ac in *pueritiæ* & *adoleſcentiæ* ætate ſeſe prodat & quidem vel *moliminibus*, vel *actualibus* ſucceſſibus & fluxibus, *illa* ſatis *intricata* & *pertinacia* exiſtunt, qualia in *præced.* §o jam nominata proſtant: hinc in admirationem ducunt illi homines has moleſtias huic ætati *haud congruas*, de quibus eapropter negotii *hæmorrhoidalis* quadantenus gnari judicant, quod hæc afflictio per *hæreditatem* ſit communicata: hæc molimina aliquando ita ſunt *evidentia*, ut in locis hæmorrhoidalibus *enitens*, ardens, lancinans, tenſorius, ſtrictorius ſenſus cum *protuberantia* aut interna, aut externa conjunctus hanc ſanguinis *eluctationem* facile teſtetur: quid quod frequentius corripiens & *recurrens* ſenſus ardens & pruriens in talibus locis cum teneſmis ſtipatus una cum aliis ſignis *hæmorrhoidalem* ſtatum ſignificat; utplurimum tamen *apparatus* tales hæmorrhoidales vel in junioribus, vel in adultioribus valde *ſtrenui*, impatientes, *immoderati* & *inſtabiles* exiſtunt, ut ipſa talis *ſpecialis* qualitas negotii hæmorrhoidalis inſolitam & *extraordinariam* illius indolem denotet: præterea hiſce conatibus *hæmorrhoidalibus* annumeranda ſunt *præmatura* pathemata *Hypochondriaca, Splenetica, Cardialgica, Anguſtatoria, Colica, Nephritica, Iſchiadica, Arthritica, Flatulenta, Emetica* &c. quæ communiter ob *incongruam* ſuam invaſionem *hæreditario* Hæmorrhoidum ſchemati accenſeri merentur: hæc molimina *aliquoties* ita *vehementia* ſunt, ut valde angentem & *urgentem* eniſionem e locis hæmorrhoidalibus amplectantur; hinc *vaſa* ipſa hæmorrhoidalia admodum *intumeſcunt* & ardent, *internæ* vero reliquæ

abdo-

bdominis regiones graviſſimis *Spasmis* & magna alia *in-uietudine* afflictæ deprehenduntur: in nonnullis *junio-ibus* ſubjectis hæc *molimina* hæmorrhoidalia facile vias *rinarias* invadunt, variisque *congeſtionibus* & *ſpasmodi-is* motibus affligunt: inde multiplicia *Diureſeos* vitia, uid quod *præmatura calculoſa* pathemata, nec non vel *olimina*, vel *initia mictus cruenti* oriuntur: interdum i *conatus* hæmorrhoidales *loca* hæmorrhoidalia ita affli-unt, ut ſub moleſto *morſicante* ſenſu *Vermium* præſentia ræſumatur, cum alternante *ſemicolico* cruciatu: quid quod onnunquam has regiones hæmorrhoidales valde mo-eſtantes *efflorefcentiæ puſtulares* & *ſerpiginoſæ* invadunt, uæ nonnunquam in *ulceroſam* degenerant pravitatem: n nonnullis *junioribus* ſubjectis ſub *perturbato* alvi ſucceſ-u, & *tenesmo* intercurrente una cum reliquis ſcybalis cru-nta egeruntur ſtigmata, varias alias paſſiones in abdomi-e faceſſentia: in quibusdam *adoleſcentulis* tales *hæredita-iæ* hæmorrhoidales eniſiones, nunc *abſtruſos* dolores in *bdomine* tenſorios & non æque colicos, ſed *confuſe ſpa-icos* in meſenterio, & *diſtenſorios* in Vena portæ afferunt, um concurrente nunc abdominis *inflatione*, nunc *retra-ione*, nunc alvi *ſiccitate*, nunc anxio ad excernendum *iſu*, nunc *tenesmodeo* dolore, nunc *flatulento* cruciatu, unc difficultate Reſpirandi, *cardialgia*, conatu *vomen-i*, cordis *palpitatione*, extremitatum *refrigeratione*, ex-ipiente irregulari *orgaſmo* ſanguinis & gravi anguſtatoria *pletione* in abdomine: quandoque *juniores* tales homi-es *Diarrhœas*, admodum *torminoſas* experiuntur, cum uibus *tantillum ſanguinis* effluit & *Fluxus Hepatici* ſpe-ies una ingruit: in *adultioribus* vero hæc molimina com-uniter *acerbiora*, complicatiora & periculoſiora exi-unt, dum frequentia *colica* hæmorrhoidalia corripiunt athemata cum *magno* niſu *eluctatorio*, *protuberantia* venu-rum hæmorrhoidalium, *ardore* in abdomine & regio-

C 3 ne

ne hæmorrhoidali, alternante eximia *flatulentia*, *angusti*
oppletoria in *Venæ Portæ* Syſtemate, gravi *animi* & *viriu*
proſtratione, anguſtatione *vomibunda*, intercipiente va
de confuſa & moleſta *alvi laxitate*, cum maxima *inqui*
tudine in abdominis regione circumvagante, reſtrictio
ſanguinis ad *interiora*, oppreſſione *pectoris*, *temulenta*, im
lipothymica perturbatione, *orgasmo* ſanguinis confuſo, *ſu*
dore anxio & irregulari, ſenſu *dilacerationis* viſcerum
inflatione hypochondriorum, *cardialgia*, *appetitus* priv
tione, *ſomni* perverſione, *alvi* modo moleſta *ſiccitate*, m
do ſuſpecta *laxitate* &c. &c. quæ ſingula pathemata ad *H*
ſtoricam relationem *Hæmorrhoidum Hæreditariarum mo*
entium pertinent.

§. VII.

Quod porro ipſius *Fluxus Hæmorrhoidalis Hæredit*
rii indolem & *ſigna* attinet, tunc ille iterum *mature*
quandoque in *infantili* inchoat ætate, dum *prævio* inte
dum *colico* dolore, *tenesmo*, aut inſolito & *doloroſo* al
fluxu nunc minor nunc major *ſanguinis* copia dejicitu
inſuperque variæ *adverſæ* ſenſationes in *abdomine* concu
runt, videlicet diverſæ *tenſiones* & ſtricturæ, *inflatione*
anguſtationes, *cardialgiæ*, ut & ominoſi *rigores* in *extrem*
tatibus artuum, *ardor* & *preſſoria* gravitas in *inteſtino rect*
interea ipſe *fluxus* ſanguinis nunc *citius* decurrit, mod
diutius durat, *haud* tamen *ſingularem* utilitatem & *ſalubr*
tatem pediſſequam habet, quin potius aliquam ſuſpecta
enervationem poſt ſe relinquit, *recurrit* porro talis flux
frequentius & procedit etiam *copioſius*, aſt utplurimu
tempore haud *ordinato*, ſed indiſcreto: quemadmodu
facile per fortiores corporis *commotiones* & exæſtuation
per *potus* ardentiores, per *cibum* valde aromatiſatum, pr
cipue *crocatum* & *piperatum*, per alvi fluxum, maxin
bilioſum, &c. ipſe revocatur; quo *impeditius* ille ſucce
dit, eo *graviora* concurrunt pathemata *ſpaſtica*: proin

etia

iam *communis* talium *hæreditariarum* Hæmorrhoidum
aracter est, quod valde *irregulariter* recurrant & de-
rrant: aliquando peccant in *excessu*, interdum in *de-*
ctu; rarissime leniter & *moderate* incedunt: *ut pluri-*
um hic fluxus graves *intestinorum* molestias in *consensum*
hit: præterea *facile* aut *supprimi* & *minui*, aut *exacerba-*
& impelli potest: dum *succedit*, aliquando in *abdomi-*
magna persentiscitur *inquietudo*, sanguinis *orgastica*
mmotio & *restagnatoria* pressio, cum suspecto quan-
que *interno ardore* conjuncta: nonnunquam eundem
xum *comitantur spasticæ* commotiones, *externam* etiam
rporis regionem affligentes & præcipue *Arthritico-*
hiadicis schematibus se prodentes, quin nonnunquam
nora in consensum trahentes: coincidunt interdum
ersæ molestiæ in *viis urinariis*, velut *ardor urinæ*, *Stran-*
ria & *Dysuria*, cum *gravativis lumborum* pressionibus:
quando supervenit valde molesta *intestini recti promi-*
ntia & extrorsum tendens inflatio cum consueto ardo-
pruritu & *spasticis* stricturis conjuncta: accidit plane
quando, ut sub *immoderatiori* hujus fluxus progressu
impetuosiori sanguinis impulsu *febrilis*, sed *anomala*
mmotio invadat, quæ *totum* affectus progressum tanto
viorem & intricatiorem reddit; omnia *alia* pathema-
quæ *alioquin simplicem* Hæmorrhoidum processum
itari solent, in *præsenti* statu *utplurimum acerbiora* &
tinaciora existunt: usitatius hic fluxus in *largiorem* in-
nat successum & sub illo *sensibiliorem* causatur *enerva-*
em, ac reliqui legitimi corporis *accrementi* impedi-
ntum, ut tales homines communiter *macilentiores*
mpareant: si vero vicissim in *minori*, aut plane exigua
ntitate procedit, tunc in *intestinis dolorifica* tormina,
n *Hepate* ac *Splene consentientia* molesta morbosa con-
runt pathemata: interea ita affectos homines *languor*
mi & *corporis* detinet, *appetitus* est imminutus, *somnus*
turbu-

turbulentus, *calor* & *color* naturalis in *externo* Corpore a *sa*-*no* statu *deflectit*; neque cœteroquin *facile* post largiorem hujus fluxus decursum subjecta *integras* vires colligunt præter hæc hic hæreditarius fluxus aliquando adeo *inso*-*lescit*, ut *nimia* frequentia eminentem & *perniciosum* excessum committat, hocque modo tanto certius *vitæ ter*-*minum* abbreviet, aut valde *morbosum* vitæ statum invitet quando hic fluxus *aliquoties* succesfit, dehinc vero *subsi*-*stit*, tunc *atrocissima* consectaria & intricata atque vald contumacia molimina hæmorrhoidalia post se trahit: ut plurimum hic fluxus *totum* Corpus, maxime tamen *abdo*-*minis* viscera in *consensum* ducit, ut in nonnullis *totus in*-*testinorum* tractus valde compatiatur, in quibusdam diver-sa *Ventriculi* pathemata concurrant, in aliis *Hepar* & *Sple* variis molestiis affligantur, in aliquibus *quaquaversu* morbosæ tales offensiones vagentur: præter singula hæ commemorata pathemata non raro hic fluxus in locis *pro*-*ximioribus* hæmorrhoidalibus alias quasdam afflictione infert & allicit, velut *tubercula* ardentia, *efflorcscenti* pustulares serpiginosas, prurientes, aut plorantes, a plane *ulcuscula* ardentia, prurientia, manantia, quin d nique nonnunquam in *fistulosum* pessimum statum de nentia. Et hæc *signa* Hæmorrhoides *hæreditarias* actu *fl*-*entes* pro *diversitate* Subjectorum comitari solent.

§. VIII.

Ad *Prognosticam* nunc progredimur præsentis obse vationis explicationem, quæ perinde *historicum* alicuj affectus conspectum illustrare adjuvat: totus status H morrhoidum *hæreditariarum intricatus*, complicatus, r fractarius & plus *periculosus*, quam *fructuosus* existi qui etiam communiter *ominosis* pathematibus sese prod & *rarissime lenioribus* apparatibus, nunquam vero *taci* incedit, utplurimum non pauca, sed *numerosa* & dol rosa incommoda in consensum trahit. *Conf. Frommann*

n *Tr. de Hæmorrhoid. Part. I. probl. 48. p. 206. molimina* talia
æmorrhoïdalia acerbiora & ominofiora funt, quam *a-*
ſtualis fluxus: hæc molimina facile aut *ſponte*, aut *incongruis*
rtificiis & medendi methodis in *corrupta* morborum
:hemata conjiciuntur: eadem *molimina* facile acerbiſſi-
ıos affectus *hypochondriacos*, *inflammationes* internas pe-
iculofas, colicam *convulſivam*, affectus alios *contumaciſſi-*
nos ſpaſticos, *infarctus* Hepatis, Splenis, *obſtructiones*
landularum in abdomine, „*Febres* anomalas, lentam,
ecticam *Atrophiam*, Paralyfes, Calculum Renum &
'eficæ, inflammationes veficæ urinariæ, ulcerationes e-
sdem, Fiſtulam ani, pertinaciſſimas flatulentias, extre-
as anguſtationes cardialgicas cum animi deliquiis con-
nctas, periculofos Diaphragmatis ſpasmos, conatus vo-
endi valde anxios, vomitus pertinaces, palpitationes
ɔrdis valde urgentes, hydropen pectoris, aſthmata
aſtica, polypos in diverfis corporis regionibus & par-
ɔus, graves virium proſtrationes, Icterum, Melancho-
m, tremores membrorum, fudores anxios, vertigino-
ſ perturbationes, ſcotomias, apoplecticos inſultus, con-
ſos capitis morbos, convulſiones externum etiam cor-
ıs affligentes, Contracturas & Ariduras membrorum ſi-
liaque ardua mala poſt ſe trahunt: Ipſe etiam *fluxus*
versa *pediſſequa* habet incommoda, quemadmodum is
plurimum *anomalus* eſt & raro ſingularem, aut firmum
iitatis gradum & ſtatum promittit; hinc communiter
i fluxu præditi homines *valetudinarii* ſunt, dum ille
xus nunc *parcius*, nunc *largius* procedit, ubique ve-
comitatum *adverſorum* pathematum continet, unde
ipſe ſucceſſive ad *tabidum*, *hecticum*, perverſe *hypochon-*
iacum ſtatum, nec non ad vitia *Hepatis*, viarum *urina-*
rum, dyſuriam extreme refractariam & dolorificam,
ydropen, Tympaniten, flatulentiam &c. diſponit:
ando præſens affectus *teneriores* ætates corripit, tunc

D non

non modo *pertinacius* insolescit, sed & acerbius *pro*dit & citius *funeste* decurrit, ut ægrius ad *provectiorem* tatem pertingant homines: proinde *juniora* talia subcta *facilius* in morbos *corruptos* aut Tabem, Atrophi & Hecticam delabuntur, vel contracturam, aridurammiserabiles alios affectus patiuntur: porro ejusmodi mtus hæmorrhoidales, quadantenus *offensi*, maximo *imp*in *alias* ruunt *regiones*, inque illis pertinacia *molimi* *hæmorrhagica* prosequuntur, velut *lethales* Mictiones cientas, hæmoptyses, aut inflammationes pectoris, phnitides &c. præterea etiam *abdominis* viscera *repenti* talibus sanguinis *regurgitationibus* congestoriis expoisunt, inde *hepatici* affectus, *ventriculi* inflammatior &c. oriuntur: utplurimum tales motus hæmorrhoida in *præcipites* ruunt & transformantur affectus, qui ppterea *lenioribus* causis & offensis adeo *obtemperant*, in *graviores* & periculosiores delabantur afflictiontranseunt porro tales motus *hæreditarii* facile in sumpericulosos, imo *lethales* affectus, qui omni adhibitæ licitæ curæ *ægerrime* obtemperant: quo magis cum libus motibus hæmorrh. *alii* morbi, aut morbosæ cau velut eximia sanguinis *dyscrasia*, *concurrunt*, eo *peric*u*sior* est status, eoque facilius in *funestum* eventum generat præsens afflictio: in *sequiori* sexu hi mo*hæreditarii deterioris* sunt indolis, quia *Mensium* nego gravissimas inferunt & conciliant *turbas*: qui respctus in *Prognostica* præsentis observationis tractatic annotandi sunt.

§. IX.

Hanc Historicam præsentis observationis tractat nem nunc *Pathologica* excipit, in qua nostrum proptum *haud* est, *generalem* Hæmorrhoidum indolem c suis causis *iterata* velut vice exponere, quippe, quæ cosideratio non modo variis *aliis* occasionibus repet

co

commendata & explicata fuit, sed quæ nunc *fundamen-*
i loco præsupponitur: quam ob rem *nostro* scopo *illa* dis-
quisitio magis quadrare videtur, ut significemus, unde
rimo Hæmorrhoides *hæreditariæ ortum* ducant, *deinde*,
uænam *illarum* sit *indoles: Origo* illarum itaque ab *hære-*
itaria dispositione & communicatione deduci debet;
 qua meditatione iterum *remotive* asserimus, quod *pri-*
aria causa haud in *nude physica* & *mechanica* ratione &
ecessitate consistat, siquidem nondum *specialis* talis qua-
tas ex *vero* & *certo* indicari potest, quæ aut in *genere*,
ut *proprie* ad *talem* sanguinis fluxum disponere potest,
no rectius debet, nisi tantum nuda quadam *præsumtio-*
 & præsuppositione talis *peculiaris Corporis* constitutio
 dispositio accusetur & *fingatur*; cur vero per *hæredi-*
tem talis *materialis* qualitas propagetur, secundum
iam mox a *teneris* tales motus hæmorrhoidales irruunt,
igma mechanicum est, quod haud facile, *solide* & per-
icue resolvi potest: *non* enim *sufficit* tantum profiteri,
iod in Corpore humano *talis apposita* præsto sit quali-
 materialis, sed *prudentis* philosophi officium est, *su-*
 & *sobriis* demonstrationibus sententiam tueri, *quales*
monstrationes in præsenti observatione *adhuc defici-*
t: hinc hoc problema *altioris* est indaginis & dum ta-
Hæmorrhoidum schema *peculiaribus motuum* qualita-
ius nititur, ita cum *aliis* affectibus *hæreditariis* exa-
m servat *affinitatem*, dum a parentibus prædictarum
alitatum, videlicet aut *proximius*, aut *remotius* hæmor-
oidariis non *materiale* seminium hæmorrhoidale, qua-
ıe petulanti *imaginatione* quidem excogitari potest,
nmunicatur, sed *idea* de tali *motuum* specie in talibus
is & regionibus propagatur, etenim in hac observa-
ıe multæ *sonticæ* occurrunt dubitationes, quæ neque
noribus, neque *solidis* partibus *illam* efficaciam conce-

D 2 dunt,

dunt, qua *primario* tales *hæreditarias* Hæmorrhoid
producere possent: sed dum *mores* & *specialissimæ* acti
num moralium *modificationes* per similes subtiles atqu
innatas propagantur *ideas*, ita conceptus atque *demo*
stratio facilior est, qua adseveramus, quod *specialis* hæ
motuum *directio* ad *loca* & *profluvia* hæmorrhoidalia i
genere a *tali ideali* communicatione pendeat: Sicut
nim *certæ conformationes*, partes, figuræ, excrescenti
&c. in corpore per hæreditariam communicationem ge
nerantur, (ubi frustra aut plane *lepide* causa in certo *m*
teriali seminio quæritur, quin rectius *genuina* causa i
subtiliori & intimiori *rationali* impressione & propagati
ne ponatur & proponatur) ita etiam in *hac* observati
ne evenit, ut, dum *similes motuum* species, quibus ill
extraordinariæ & insolitæ excrescentiæ formantur, a
tales hæmorrhoidalium motuum administrationes, inve
tiones & directiones pertinent, *hic* in genere *paral*
lus casus cum *reliquis* hæreditariis affectibus & effectib
formaliter conveniat: quam ob rem *communicatio ide*
rum sive simplicium & *abstractarum*, sive *concretarum*
cum *Corporis* œconomia conspirantium, non alte
quam *rationali* competit principio: unde per sanam
sobriam argumentandi rationem nulli hoc adsertum d
bium aut bilem movere debet, quod *originaliter* & *fo*
maliter Hæmorrhoides *hæreditariæ* ab *Anima rationa*
pendeant: in qua sententia adstruenda aut confirma
da hoc loco id *præsupponimus*, quod *toties* demonstratu
& contra oblocutiones confirmatum fuit, *Animam hom*
nis habere jus, dominium, atque *directorium* in *oeconomia*
corporis, *eandem animam* secundum varias *ideas corp*
tam in *structura*, quam reliquo actu *conservatorio* alte
re & *afficere*; illam etiam in omnes *ordinarias* & cu
hisce *consentientes excretionum* species idem jus *mul*

cr

ſſis exemplis probare: eandem porro in negotio *hæ-itatis* ſe innumeris ſonticis ſpeciminibus *operoſam* ex-ere: eam etiam jus notorium exercere in *motum* par-m *fluidarum* & *ſolidarum*, qui ſpecialiſſime in ſubſtra-obſervatione ad *Hæmorrhoides* expediendas quadrat & sfacit: illam præterea tanto magis in negotio arduo, tico, operoſo, *habituali* & attentam & ſenſibilem & *mmunicabilem* eſſe, quippe quæ *familiaris* animæ qualitas , unde illa anima tanto facilius negotium hæmorrhoida-majoribus in poſteros transferre ſolet: hoſce *funda-ntales* reſpectus tam in *poſitiva*, quam *privativa* declarati-e ad præſentis thematis *cauſalem* explicationem ſuppe-are & applicare volumus, probe conſcii, quod *ſpeci-r* deductio, quam tamen exercitatis relinquimus inge-s, *pleniorem* promereatur commendationem, ſuffe-it vero impræſentiarum *genuina* hujus explicatio-fundamenta tradidiſſe. *conf. pluribus Excell. Dn. D. ahlii Diſſert. de hæreditaria diſpoſitione ad diverſos affe-r.*

§. X.

Cur vero *Hæreditariæ* Hæmorrhoides utplurimum *anomalæ* exiſtant, brevibus etiam inquirendum & icandum erit: in qua disquiſitione notandum, quod notus hæmorrhoidales in illis ſubjectis, *a quibus* pro-antur, jam *quadantenus irregulares* & pertinaces, aut *arias* ſpecies diſtributi ſint, hinc iidem in ſubjectis, bus per *hæreditatem communicati* ſunt, *incongruo* tem-e & utplurimum *præmature*, imo *præter neceſſitatem*, ngularem utilitatem ingruunt, adeoque in *modo*, *or-e*, *progreſſu*, *loco*, *gradu*, *quantitate*, &c. facile *exor-nt*, qui dum in *tali* gradu *inordinati* ſui ſchematis *pro-ati* ſunt, in *eodem* non modo perſiſtunt, ſed & magis gisque *increbeſcunt*: quo loco illa etiam circumſtantia

D 3 anno-

annotanda est, quod Hæmorrhoides per Hæreditate procedentes ex *prava* quadam *consuetudine* decurrant, u nullæ *fonticæ* & *proximæ* causæ, corporis *salubritatem* co cernentes observantur, sed ubi *ideæ* illæ de *talibus* mot uum schematibus formatæ, & nunc *implantatæ directori* totius processus tenent: quam *mutabiles* vero, imo gaces operosæ & præcipites tales sunt ideæ, tam i stabiles, variabiles, & *vagabundi* etiam illi motus *hæm rhoidales* existunt, ut sub aliquali *impedimento*, aut in *flui* aut in *solidis* partibus obvio, iidem motus nunc in *aliena* ca *evagentur*, aut extremis *augmentis*, vel *spasticis* vel *co vulsivis* progrediantur, jam pertinacibus *congestionibus* a vi sint, nunc periculosas viscerum *oppletiones*, humorum s gnationes; inflammationes & alias supra notatas con cutiones causentur: ob hanc qualitatem porro hi mot in *extremitatem* proclives sunt, ut si ad apertionem H morrhoides proveniant, facilius *excedant*, aut si *impe tæ* & oppressæ fuerint, immoderatis & *quaquaversi* circumvagantibus *moliminibus* urgeantur, indeque va *intricata*, complicata & *corrupta* morborum schemata riantur: sunt itaque hi motus etiam *delicati*, qui *fac* per *Mores* & *Affectus* animi, per errores in *Diæta* & *I gimine* commissos, per *malas medicationes*, per immuta ones & *alterationes humorum*, per provocatos *incongru* motus internarum partium corrumpi, *offendi*, & exac bari possunt, siquidem *omnes* illæ qualitates, a *nativit corpori* humano adhærentes valde *sensibiles* sunt, quæ ta quam *extraordinarium* quid, a natura extraordinaria e iam vigilantia & sensibilitate asservantur, conciliantur, applicantur: dum porro hi motus hæmorrhoidales tan *vehementia circumvagantur*, ita facile etiam & *fluidis* & *lidis* partibus *vim* inferre & ad diversas morborum *co plicationes* ansam præbere possunt: mirum propter

hau

haud esse debet, cur sub tali processu Hæmorrhoidum hæreditariarum neque *vita* neque *sanitas confirmetur*, aut sublevetur, sed potius utraque abbrevietur & enervetur.

§. XI.

Superest, ut adhuc *Practicam* præsentis thematis tractationem subjungamus & *prius* indicemus, quæ tentamina, medicamina & experimenta in hoc casu *omittenda*, *deinde* vero, quæ auxilia conferenda, admittenda & *adhibenda* sint: *Prior* tractatio concernit *privativam* Therapiam, sive *cautelas practicas:* quam ob rem in hæmorrhoidario tali statu omitti debent *inordinatæ*, aut *confusæ* missiones & subtractiones sanguinis, sive ad Hæmorrhoidum *excessum* mitigandum & *avertendum*, sive ad illarum *effectum compensandum*; nam ab ejusmodi evacuationibus sanguinis *turbulentis* & ratione *loci* ac *regionis*, *temporis*, *quantitatis*, *methodi* &c. abludentibus, motus hæmorrhoidales redduntur *immoderatiores* & pertinaciores; ita etiam a V. Sibus *sub* anomalicis, atque impetuositalibus moliminibus hæmorrhoidalibus administratis communiter certiora damna, quam emolumenta expectanda sunt: præterea *frequentes* tales sanguinis *artificiales* subtractiones hæreditarium hunc affectum haud *leniunt* & sublevant, sed tanto magis obfirmant, ut *frequentius* suo schemate recurrat: dein omnia positiva *purgantia*, quæ præcipue *sensibiliori* ac potentiori stimulo alvum *connexas* primas vias afficiunt, in præsenti affectu *positive* nocent, dum affectum tanto magis *exacerbant* & in graviores evagationes præcipitant, imo ad *corruptos* morbos invitandos efficacissime disponunt: quæcunque objecta vicissim *alvinam* excretionem *turbant*, opprimunt, exsiccant, aut *negligentius* promovent, illa perinde *inimica* sunt, dum *exitum* Hæmorrhoidum *impediunt*

&

& intricata, atque atrocia sive eminus, sive cominus v
gantia *molimina* talia hæmorrhoidalia, hypochondria
præcipue provocant: neque *Vomitoria* in hoc casu pr
ficiunt, sed vel in genere præsentes *suspectos* motus sp
modicos in *abdomine* sævientes irritant & adaugent, v
exorbitantia talia molimina ad *pectus*, *caput*, *Hepar*, *ve*
triculum, *splenem*, *diaphragma*, seducunt, indeque *pe*
culosos & miserandos, imo interdum subitanee fun
stos eliciunt morbos: nocent porro omnia medican
na *motus* hæmorrhoidales paulo *propius irritantia*, si
pharmaceutica, sive *diætetica*, velut aloetica, hellebori
piperata, cepacea, rhaphanacea, alliata & similia, q
maxima cum circumspectione ordinari & adhiberi c
bent: id quod præcipue valet de *communi* & ferme *d*
mestico talium subjectorum usu; sicut alias illa *promis*
assumta gravissimas & contumacissimas Hæmorrhoid
Anomalias excitare solent: *acerbiorem* & deteriorem
super reddunt affectum omnia sanguinem valde *com*
ventia & *primas vias* sensibilius afficientia, velut myrr
ta, crocata, salia volatilia, maxime oleosa, carminat
valde acria, balsamica exotica, salia fixa acriora, olea
stillata, spirituosa, Elixiria, Stomachalia ex ejusm
subjectis parata & quæ alia *parallelarum* sunt qualitat
exacerbant & provocant tales motus *immoderatiores*
tentiora diuretica, salia prædicta fixa & volatilia, olea c
centrata & quæ alia ad horum classem pertinent: fa
proinde damna afferunt *positiva Adstringentia*, quæ r
modo tales motus hæmorrhoidales, qui in *spasmos* ad
dum inclinant, *exquisite* & tenaciter spasticos reddu
sed & *ordinarias* ac *necessarias* functiones se- & excre
rias *impediunt*, adeoque alia *nova* incommoda & mor
sa pathemata, atque *consectaria* complicant, convoca
& in *consensum* rapiunt: imo *totum* hunc processum
morrhoidalem *tenacius* opprimunt, a quali *obstruct*

p

ofitiva fedulo cavendum, *conf. Frommannus de Hæmorrh.* *Part. 2. probl. 4. p. 229. P. 1. probl. 48. p. 206.* deinde in hoc ffectu nocent *multa* & *cruda Abforbentia*, quæ *ventriculum* oleftant, *alvum* obftruunt, *cardialgias* & *flatulentias* excitant, hocque modo *anomalis* motibus hæmorrhoidaliius patrocinantur: maxime vero vitanda funt talia, quæ egotium hæmorrhoidale *directe* & proxime obruunt & *pprimunt*, quæ *repellente* fenfibilius & potentius *de obftrunte* & crasfius *narcotico* effectu efficacia funt, quippe quæ *effimos* excitant morborum concurfus & totum morbi atum utplurimum *immedicabilem* reddunt, quorum *illa* cile *præcipites*, fubitaneos, acutos & *funeftos*, *hæc* vero *ronicos*, *corruptos* & pertinaces provocant affectus: offiunt etiam *frequentes* remediorum oblationes, quæ naıram femel afflictam magis *enervant*, quoniam propinas talibus *multis* medicaminibus *multiplex alteratio* conncta eft: tanto magis vero perniciem affert *crebra vaatio* in *methodo* medendi, a qua femper nova, *confufa* afctus emergit facies: *omnia* remedia, quæ quocunque o effectu corpus *potentius* afficiunt, *in hoc* cafu inimifunt: neque etiam tam *eximiam* fiduciam in *Aquas* fic ctas *Soterias* conjicere licet, quæ dum *frequentiorem* alvi urinæ excretionem alliciunt, motus hofce hæmorrhoiles, fi *femel immoderati* funt, in hifce *regionibus confirant*, nedum quidem *principali* caufæ *leniendæ* & cum nftanti effectu mitigandæ *fatisfaciunt.*

§ XII.

Ultimum fupereft, ut *pofitiva* auxilia commendeus & commemoremus, quæ in *præfenti* cafu proficua iftunt; præftat itaque in ejusmodi fubjectis *ordinarias* acuationes in *legitimo* fucceffu confervare & quidem tea *alvinam* excretionem promovere debet prudens rtifex per *diætetica lenientia*, liquida, jufcula, gelatinomediocriter pinguia, fluida, mucilaginofa, hordeacea,

avenacea, per oleosa domestica, decocta calida, aliaqu temperata demulcentia: huc etiam spectant *passulæ* coctæ *pruna* cocta, *poma* borsdorffiana cocta, pyra dulcia cocta quæ non modo alvum *leniunt*, sed & sua temperata aciditate *temperant* & motus contrarios avertunt, modo etiam perite adhibeantur. E *Pharmaceuticorum* penu conduci *Rhabarbarum*, *Manna* & decoctum *Tamarindorum*, qu cum temperato quodam *stomachico* subjecto mixta, paul securius operantur: deinde ratio habenda est *urgenti* quantitatis sanguinis, quando videlicet tales hæredita riæ Hæmorrhoides magis in *cœcis* moliminibus consi stunt & *apertionem* quandam expectant: in hoc stat *præparato* prius corpore & quando *acerbiora* pathema paululum *acquiescunt*, VSnem *in pede* modicam, ord nare convenit, cui *alio congruo* tempore, quando vid licet alvum *nulla retentio* aut exsiccatio detinet, *Hirud num* applicationes ad loca hæmorrhoidalia subjunge licet: *principalis* vero directio hujus affectus consistit i congrua *motuum* hæmorrhoidalium *mitigatione*: hæc pr mario & optime *bona* & convenienti *vivendi* ratione o tinetur, videlicet bono moderamine & *continentia An mi*, evitatione libidinis & luxus, proinde etiam temp rata & congrua *Diæta*, ne quisquam committatur in v ctu & potu *excessus*, ne valde aromatica, *spirituosa*, *flat lentias* causantia, valde fermentantia, cruda & dyspep imo quæcunque alias *turbas* in *primis* facessere possu regionibus, ingerantur: hinc, quæ in genere *Hæmorrh idariis* in *Diæta* & *Regimine* fructuosa sunt, illa in h casu solicite observentur: de qua re fusius egit *Dn. Præses in Tr. de Hæmorrh. dissertatione de Hæmorrhoidar rum Regimine & diæta*: hisce consiliis combinanda su temperata *Antispasmodica* & sic dicta *Temperantia*, absc bentia, cum diaphoretico fixo subjecto & aliquot ni granis, nec non cum Cinnabari mixta; huc pertine

Mi

Mixturæ & Potiones ex Aquis destillatis, non vinosis, antispasmodicis & mitius diaphoreticis Scorz. fl. Samb. paralys. acac. tiliæ ceras. nigr. scabios. galeg. millefol. lil. convall. melissæ, Chærefol. Cichor. &c. additis gelat. CC. liquid. spir. nitr. dulc. extract. C. B. absinth. Bacc. Junip. meliss. Cham. offic. Tinct. flor. Papav. errat: Proficit porro decoctum Avenæ excorticatæ cum flor. chamom. offic. summit. millefol. sem. anis. Bacc. Junip. huc etiam quadrant Pilulæ ex extr. C. B. cent. min. chamom. offic. castor. millefol. gent. rubr. Gummi. ammonic. Junip. succin. alb. ppt. hederæ correcto, oleo menth. quæ alterante scopo nonnunquam adhibeantur: Compositiones *Spirituosæ* vitentur: prosunt etiam externa, videlicet *Fomenta* vaporosa ex *antispasmodicis* & leniter roborantibus, videlicet flor. chamom. offic. melilot. verbasc. aneth. sambuc. papav. rhæad. stoechad. arab. acac. beton. lil. alb. matric. HB. menth. meliss. abrotan. puleg. huc pertinent linimenta antispasmodica ex oleo cocto chamom. offic. laurino verbasc. mastichino, oleo destillato menthæ extr. Croc. & Castor. in quibusdam prodest *Emplastrum* antispasmodicum de bacc. laur. malax. c. extr. aut oleo destillato cham. offic. cum Castoreo, aut Emplastrum carminat. vel saponatum, vel de Tacamah. vel de Melilot. aut matricale cum aliis remissius sedantibus mixta: qualia Emplastra tamen non diu abdomini imponenda sunt: interdum conveniunt *Insessus* ex prædictis antispasmodicis conficiendi; Aquæ Soteriæ modica quantitate ad excretionum *ordinariarum promotiones* dirigi debent: quæ tamen *haud semper* aut facile locum inveniunt, ni evacuationes illæ *difficilius* procedere videantur: si tales Hæmorrhoides *excedere* videntur, tunc V. S. modica in *brachio* præservatorio scopo institui potest; subjunctis prædictis *Temperantibus, Lenientibus* & *secure Sedantibus*: hæc ultima in præsenti casu per-

E 2 inde

inde adhibita multam opem promittunt, ſi præcipue cum *temperatis roborantibus* & *tonicis* mixta fuerint, quæ immodicos motus refrænant: in naturis *temperatioribus* pro *motuum* horum mitigatione conducit *Mixtura* ex Eſſ. millefol. menth. chamom. offic. C. Aurant. recent. maſtich. rhabarb. pimp. alb. caſtor. junip. cum Spir. nitr. dulc. aut oleo vitrioli dulciſ. Quæ ſingula ſi *juſta* methodo adhibeantur, non fruſtraneam opem promittunt: *Hæc* methodus vero *in eo* præcipue conſiſtit, ut *evacuationes* magis *præſervatorie* promoveantur, ſi vero *neceſſitas* poſtulet, eædem *modice* adjuventur: quando *exorbitantes* motus nunc *actu* affligunt, tunc lenientia temperantia, antiſpasmodica & ſedantia ordinari debent: circa *exitum* vero & *remittentibus* acerbioribus moleſtiis *Roborantia* una conjungi poſſunt, ſervatis dehinc & in ſolicitum uſum tractis illis monitis, quæ modo circa *Animi, Diætæ* & *Regiminis* rationem, moderationem & *directionem* propoſita fuerant. Quare in hac Therapevtica & ſimul tota reliqua præſentis thematis commendatione acquieſcimus. DEO T. O. M. pro præſtita Clementia ad præſentis Obſervationis Practicæ tractationem humillimas referimus gratias, quem præterea devotiſſimis imploramus precibus, ut almo ſuo adjutorio efficiat, quo ſingulos noſtros conatus ſaluberrimus comitetur

F I N I S.

✿ ✿ ✿ ✿
✿ ✿ ✿

QUantus eſt rerum cumulus malarum,
Numinis tanta bonitate gaudet
Orbis; alternant mala cum ſecundis
Mœſtaque lœtis.

uanta morborum miſeros caterva
bruit, quanti furiunt dolores!
d ſimul creſcit virides per agros
Herba ſalubris.

anc parat doctam Medicus per artem,
 queat morbis variis mederi,
unc Dei juſſu merito decenter
Omnis honorat.

 TIBI juſtam tulit, o AMICE,
ic dies laudem; TIBI gratulamur.
nnuat cœptis, medicæque Praxi
Ipſe Jehova!

PRÆSES.

VIR

VIR
NOBILISSIME ATQUE EXPERIENTISSIME
FAUTOR MAGNOPERE COLENDE!

ADest tandem aliquando ille dies, quem non Tu, se
illi huc usque anxie expectaverunt, qui Tuam
pem in gravissimis quibusque morbis, ob imped
menta nonnulla, quæ e medio tolli ante hunc diem n
potuerunt, haud raro frustra imploraverunt, quo Te D
ctorum in arte medica dignissimum lætis adclamationib
primum salutamus. Mihi exinde optima datur occasi
Tibi his litteris, quod dudum fecissem lubentissime,
honore isto ex animo gratulandi. Hæc autem ita sc
benti venit mihi in mentem elegantissimum ἀπόφθεγ
a Severo Romanorum Augusto, cum ad suos milites v
ba faceret, adposite dictum: τὸ δοκίμιον στρατιωτῶν κάματ
miles labore probatur, quemadmodum illud posteroru
memoriæ tradidit Herodianus L. II. C. 10. n. 12. Hoc ja
ego cum exigua hac mutatione transfero in Te, Vir E
perientissime: τὸ δοκίμιον ἰατρῦ πυνημέριος πεῖρά τε καὶ πρά
medicus probatur quotidiana experientia atque pra
Quoniam enim huc usque Te talem demonstravisti om
bus, qui doctus experientia usuque egregiam tulit op
ægrotis, desperate nonnunquam cum gravissimis mor
colluctantibus, ac probavisti quoque simul Te dignissim
esse, cui summi in medica arte honores conferantur; m
rito ego Tibi de eo honoris gradu gratulor. Nec vero
bi soli gratulor, sed gratulor domui Tuæ universæ, gra

or civitati, quæ tuo auxilio in posterum, quam usque huc
eri potuit, fruetur liberius, gratulor patriæ meæ deside-
atissimæ, & ut Tui similibus viris non in medica arte so-
um sed in omnibus etiam aliis disciplinis semper abundet,
ui, quibus patriæ obstricti sunt, officia, ut decet, præsta-
e possint, ex animo precor. Cæterum nihil ego magis
abeo in votis, quam ut Deus, qui huc usque laboribus in
alutari arte a Te feliciter susceptis adfuit benedictione
ingulari, iisdem porro velit benedicere, ut miseris sis so-
atio, civitati immo universæ patriæ emolumento atque
aluti. Age igitur, Experientissime Vir, auxiliatrices
nanus porrige ægrotantibus; id quod hoc modo sine
lubio perficies optime, si non corporis solius curam Ti-
i incumbere, sed animi quoque rationem a Te haben-
lam esse judicaveris, ideoque cum medicina subinde sa-
utares admonitiones instillaveris ægrotantibus. Quod
icuti huc usque, ita in posterum quoque nunquam si
ntermittes, mihi crede, magnopere complurium salu-
em promovebis, quorum splendidissima corona Te o-
im in cœlis cinget in splendidissimo tot myriadum tum
ngelorum tum sanctorum consessu, Teque aut vixisse
ut medicinam coluisse nunquam pœnitebit. Vale, me-
ue, quod facis, ama semper

CLARISSIMO TUO NOMINI

OBSTRICTISSIMUM

Glauchæ ad Halam
d. 12. Dec. 1727.

CAROLUM HENRICUM THEUNIUM,
S. Theol. Stud.

Wer reine Tugend ihm zu seinem Leit-Stern setz
Und ihre Würckungs-Krafft vermögend ein
schauen,
Sie seine Schwester nenn't und sich an ihr ergetzt,
Der wird auf diese Art nicht auf dem Sande bauen:
Sie wird ihm unvermerckt den rechtem wahren Grun
Der Weisheit, und ihr Licht gantz leichte zeigen könn
Die man vergeblich sucht, wo man nicht einen Bund
Mit jener aufgericht, Sie seine Lust zu nennen.
Denn, wenn man das veracht't, was dieses feste Ba
Der Treue fähig ist nur irgends zu zernichten;
So giebt die Tugend selbst schon Mittel an die Hand,
In allem seinem Thun sich weislich einzurichten.
Hoch-Edler Meyenberg! erlaube, daß di
Blatt
Dir Deiner Tugend-Glantz darf vor die Augen stellen
Den weil Sie Deine Brust zu ihrem Tempel hat,
Wo sich Gelehrsamkeit und Klugheit hingesellen;
So will sie Dir auch nun von ihrer reinen Frucht
Den besten Weisheits-Kern von selbst zu schmecken geb
Das ist, der Tugend Preis, den Du mit recht gesu
Soll nun die Ehre seyn, die Crone Deinem Leben.
Und da nun dieser Tag dazu ist angesetzt,
An welchem mann Dich wird zum DOCTOR promouir
So hab ich mir es auch für eine Ehr' geschätzt,
Dir aus ergebnem Sinn dazu zu graculiren.

Z.i Bezeugung seiner Hoch-Achtung ge
den Hochzu-Ehrenden Herrn Candid
ten fügte dieses bey
HENRICVS CHRISTOPH Fech
Bleckeda-Luneburgicus, Jur. Stud.